

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 јануари 2023 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: декември 2022 година

- Во декември 2022 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити оствари месечно и годишно зголемување од 0,03 п.п. и 0,07 п.п., соодветно и изнесува 4,44%. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 0,86% и бележи раст на месечна и на годишна основа од 0,09 п.п. и 0,12 п.п., соодветно.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити², во декември, е зголемена за 0,34 п.п. на месечно ниво и изнесува 4,83%. На годишна основа, оваа каматна стапка е повисока за 1,22 п.п. Овој месец, просечната каматна стапка на новопримените депозити забележа месечен и годишен раст од 0,07 п.п. и 0,64 п.п., соодветно и изнесува 1,34%.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити

	12.2021	1.2022	2.2022	3.2022	4.2022	5.2022	6.2022	7.2022	8.2022	9.2022	10.2022	11.2022	12.2022
во % на годишно ниво													
Вкупни кредити	4.37	4.35	4.33	4.30	4.30	4.28	4.27	4.33	4.34	4.35	4.40	4.41	4.44
Корпоративен сектор	3.48	3.45	3.45	3.43	3.45	3.43	3.44	3.53	3.55	3.59	3.71	3.75	3.84
Домаќинства	5.18	5.16	5.14	5.11	5.09	5.06	5.04	5.08	5.07	5.05	5.03	5.02	5.01
Новоодобрените кредити	3.61	3.84	3.94	3.75	3.98	3.97	3.99	4.01	4.04	4.09	4.44	4.49	4.83
Корпоративен сектор	3.22	3.48	3.48	3.31	3.63	3.46	3.68	3.57	3.72	3.72	4.36	4.45	5.02
Домаќинства	4.34	4.40	4.54	4.47	4.51	4.53	4.51	4.59	4.49	4.65	4.58	4.55	4.38
Вкупни депозити	0.74	0.71	0.71	0.70	0.68	0.67	0.67	0.67	0.69	0.70	0.74	0.77	0.86
Корпоративен сектор	0.92	0.88	0.90	0.94	0.83	0.87	0.97	0.94	1.03	1.11	1.26	1.30	1.34
Домаќинства	0.72	0.70	0.69	0.68	0.67	0.66	0.65	0.65	0.66	0.67	0.70	0.72	0.81
Новопримените депозити	0.70	0.53	0.56	0.68	0.65	0.76	0.97	0.84	0.92	1.07	1.50	1.27	1.34
Корпоративен сектор	0.29	0.42	0.29	0.77	0.52	1.11	1.53	0.65	0.81	1.08	1.66	1.12	1.09
Домаќинства	0.90	0.58	0.65	0.63	0.69	0.62	0.70	0.92	0.97	1.07	1.45	1.36	1.40

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

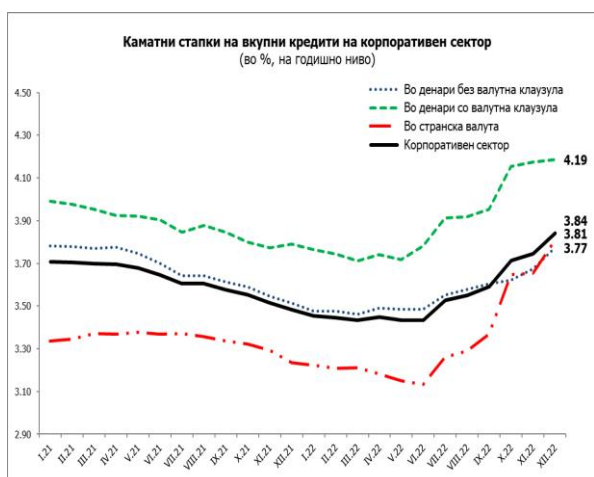
² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити / кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

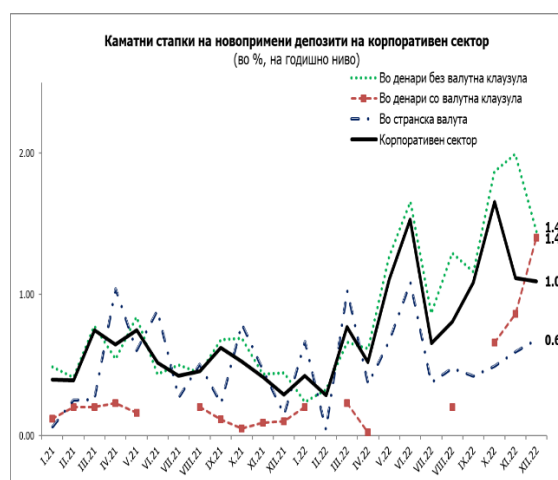
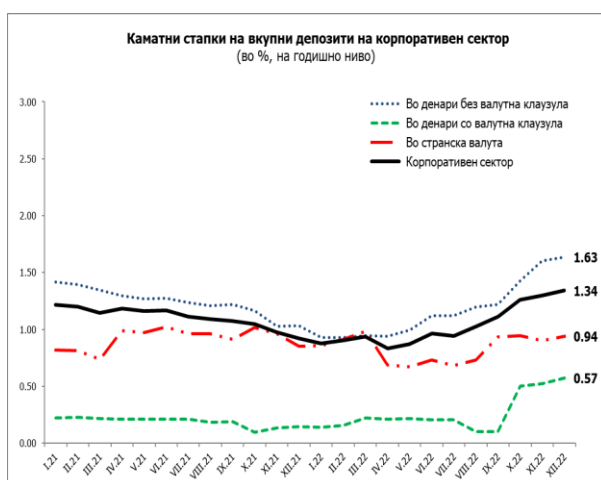
1. Каматни стапки на корпоративниот сектор³

- Во декември, просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор бележи месечно зголемување од 0,09 п.п. и изнесува 3,84%. Притоа, промената на месечно ниво е резултат на растот на сите компоненти: каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,16 п.п.), како и на каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,10 п.п. и 0,02 п.п., соодветно). Споредено на годишно ниво, каматната стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор се зголеми за 0,36 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор, во декември, оствари раст од 0,57 п.п. во однос на претходниот месец и изнесува 5,02%. Нагорната промена се должи на зголемените каматни стапки на кредитите во странска валута и каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 1,72 п.п. и 0,14 п.п., соодветно), додека каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула бележат пад (за 0,53 п.п.). Анализирано на годишна основа, оваа каматна стапка забележа раст од 1,80 п.п.

Извор: НБРСМ.

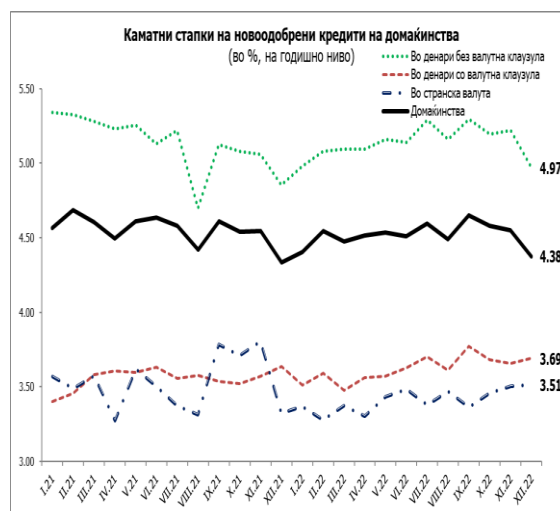
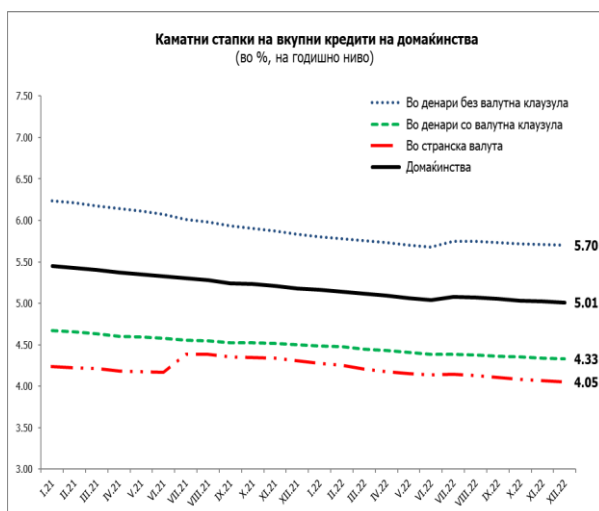
³ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Овој месец, просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор изнесува 1,34%, што претставува месечно зголемување од 0,04 п.п. Притоа, растот е резултат на повисоките каматни стапки на депозитите во странска валута и на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,04 п.п., соодветно), при раст и на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,03 п.п.). Каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор е повисока за 0,42 п.п. во споредба со истиот месец минатата година.
- Каматната стапка на новопримените депозити⁴ на корпоративниот сектор, во декември, се намали за 0,03 п.п. на месечна основа и изнесува 1,09%. Анализирано според валутната структура, падот целосно произлегува од намалувањето на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,56 п.п.), во услови кога каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула и каматните стапки на депозитите во странска валута бележат раст (за 0,54 п.п. и 0,09 п.п., соодветно). Споредено на годишно ниво, оваа каматна стапка оствари зголемување од 0,80 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁵

Извор: НБРСМ.

- Во декември, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата забележа минимален месечен пад од 0,01 п.п. и изнесува 5,01%. Месечната промена се должи на падот кај сите компоненти: каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,02 п.п.) и каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,01 п.п., соодветно). Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата забележа годишно намалување од 0,17 п.п.

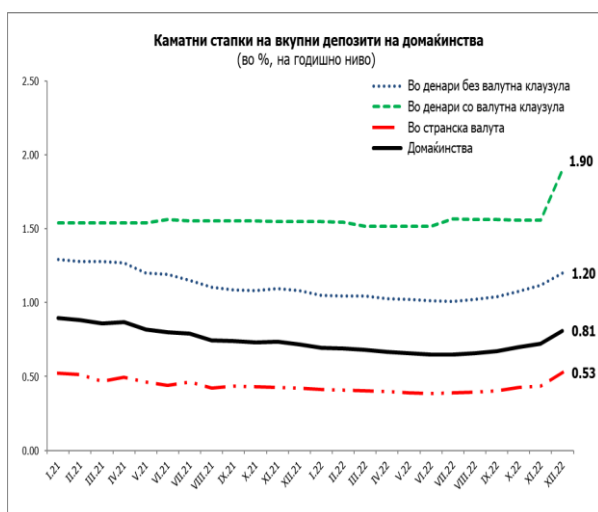
⁴ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор прекинут во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁵ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

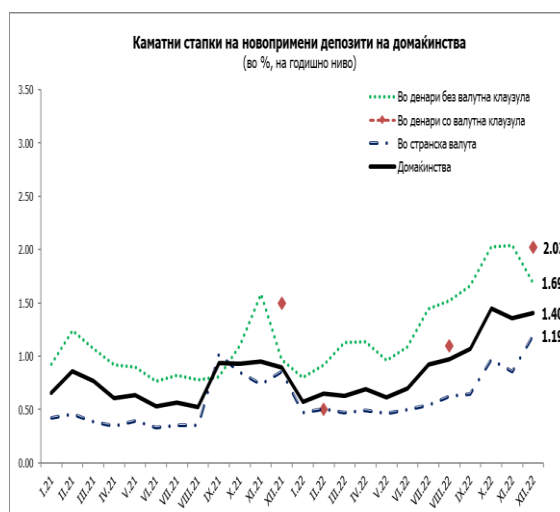

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во декември, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата е намалена за 0,17 п.п. во однос на ноември и изнесува 4,38%. Надолната промена целосно се објаснува со намалувањето на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,25 п.п.), во услови на месечен раст на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула и на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,03 п.п. и 0,01 п.п., соодветно). На годишна основа, оваа каматна стапка оствари зголемување од 0,04 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата, во декември, забележа раст од 0,09 п.п. на месечно ниво и изнесува 0,81%. Месечното зголемување произлегува од растот на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула и на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,34 п.п. и 0,10 п.п., соодветно), при раст и на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,08 п.п.). Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата се зголеми за 0,09 п.п., во споредба со декември минатата година.
- Во декември, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁶ оствари месечно зголемување од 0,04 п.п. и изнесува 1,40%. Растот на месечна основа се должи на зголемените каматни стапки на депозитите во странска валута (за 0,34 п.п.), додека каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула бележат намалување (за 0,35 п.п.). Истовремено, каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула овој месец изнесува 2,02% за разлика од претходните месеци кога банките и штедилниците не примиле ваков вид депозити. Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата се зголеми за 0,50 п.п. на годишна основа.

⁶ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 28 февруари 2023 година (референтен пресек заклучно со јануари 2023 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3108 430 или 02/3215-235 лок. 108/110.